

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2669/22-A

Název	Základní škola, Praha 4, Donovalská 1684
Sídlo	Donovalská 1684, 149 00 Praha 4 - Jižní Město
E-mail	info@donovalskasz.cz
IČO	61388408
Identifikátor	600037274
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Marek
Zřizovatel	Městská část Praha 11
Místo inspekční činnosti	Donovalská 1684, 149 00 Praha 4 - Jižní Město
Termín inspekční činnosti	7. 10. 2022 – 12. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 4, Donovalská 1684 (dále „škola“) poskytuje vzdělání v základní škole a školské služby ve školní družině a školní jídelně.

V termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 778 žáků ve 34 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků (1000) byl naplněn na 78 %. Přibližně 28 % tvoří žáci se speciálními

vzdělávacími potřebami nebo s odlišným mateřským jazykem. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v 9 odděleních školní družiny.

Škola se profiluje výukou cizích jazyků, informatiky a tělesné výchovy. Anglický jazyk je vyučován již od 1. ročníku, od 3. ročníku jsou vyučovány informační technologie a od 6. ročníku si žáci mohou vybrat volitelný předmět programování. V rámci tělesné výchovy nabízí škola žákům v jedné třídě 1. až 3. ročníku rozšířenou výuku se zaměřením na tenis pod vedením trenérů. Další hodina je nabízena formou kroužku. V souladu se svým zaměřením je škola velmi dobře vybavená pro sportovní činnosti (míčové hry, atletiku, florbal, tenis, plážový volejbal, stolní tenis).

Instituce je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Škola sídlí v sídlištní zástavbě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2014 došlo ke změně ve vedení školy. Ředitel školy (dále „ředitel“) působí v řídicí funkci druhým rokem, kontinuálně navázal na koncepční záměry předchozího vedení. Uplatňuje demokratický způsob vedení, který je založen na principu partnerské spolupráce i otevřené komunikaci se všemi aktéry vzdělávání. Výsledkem je příznivá pracovní atmosféra.

Účelným rozdělením kompetencí mezi dvě zástupkyně a vedoucího vychovatele školní družiny a delegováním části svých pravomocí na některé další pedagogické pracovníky (výchovnou poradkyni, koordinátorku primární prevence a koordinátorku pro vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem) vytvořil ředitel vhodné podmínky pro fungování instituce. Kontrolní činnost probíhá podle stanoveného plánu a zahrnuje všechny oblasti školy. Hospitační činnost průběžně provádí vedení školy, identifikují didaktické nedostatky v průběhu vzdělávání a na základě svých zjištění doporučují další postupy. Systematicky uskutečňovaná opatření mají vesměs pozitivní dopad na výuku. S pedagogickou radou ředitel projednává pedagogické i organizační záležitosti a zásadní dokumenty školy.

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje 66 pedagogických pracovníků. Většina z nich splňuje odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor se stabilizovaným základem prošel od minulé inspekční činnosti generační obměnou. Účelnou podporu začínajícím učitelům poskytuje vedení školy i ostatní členové pedagogického sboru. Kvalitu personálních podmínek formuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které zohledňuje aktuální potřeby školy, např. využití informačních technologií ve výuce, jazykové vzdělávání, aktivizační metody a formy práce. Vedení školy klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Pro výuku je k dispozici dostatek kmenových tříd i odborných učeben, jež jsou všechny vybaveny moderní didaktickou technikou, která je efektivně používána ve výuce. Rozsáhlý sportovní areál s víceúčelovými hřišti, hřištěm na florbal a plážový volejbal, běžeckou rovinkou i běžeckým oválem vytvářejí velmi dobré sportovní podmínky pro žáky školy nejen v době výuky, ale jsou intenzivně využívány i pro mimoškolní činnost. K zajištění bezpečnosti účastníků školní družiny (příchodů a odchodů, monitorování jejich pohybu po budově) škola využívá elektronický systém. Moderně vybavená zrekonstruovaná školní kuchyně i zázemí školní jídelny a nabídka pokrmů umožňuje žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem průběhu vzdělávání je příjemná pracovní atmosféra založená na dodržování nastavených pravidel komunikace a chování. V přístupu vyučujících k žákům dominovala trpělivost, zájem a důslednost.

Ve všech hospitovaných hodinách učitelé dbali na srozumitelné seznámení s cílem vyučovací hodiny, průběžně žáky motivovali a hodnotili. Zvolené metody a formy práce odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Vyučující kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, uplatňovali kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích. Dynamické střídání činností a zařazování aktivizujících metod významně přispívalo k udržení pozornosti žáků a ke zvýšení jejich zájmu o probírané učivo. V části vyučovacích hodin matematiky byly účelně využity prvky metody prof. Hejného. Žáci jsou vedeni k myšlení v souvislostech, k tvořivému přístupu a v sociální rovině ke spolupráci, toleranci a ke vzájemnému respektu. Ve většině hospitovaných hodin byl kladen důraz na podporu komunikativní kompetence, učitelé vytvářeli prostor pro komunikaci s žáky, podporovali vyjádření vlastního názoru, prezentaci vlastní práce, komentování vlastního postupu při práci. Žáci byli cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, logickému a kritickému myšlení, samostatnosti při řešení zadaných úkolů i práci s různými zdroji informací, byli povzbuzováni k formulaci hypotéz. Učitelé v průběhu výuky účelně koordinují jednotlivé činnosti žáků, v části sledovaných hodin byli pouze průvodci při jednotlivých aktivitách, žákům ponechávali dostatečný prostor pro jejich iniciativu a sdělení názoru. Škola podporuje rozvoj jazykových dovedností žáků v cizích jazycích. Vyučující podněcovali žáky k aktivitě a ke gramaticky správnému verbálnímu projevu. Cíleně byly procvičovány aktivní i receptivní řečové dovednosti, důraz byl kladen i na zvládnutí stěžejních gramatických struktur a slovní zásoby. Náročnost výuky ve většině hodin zvyšovalo smysluplné využití vhodných pomůcek, rovněž i účelné využití didaktické techniky učiteli i žáky, nechyběl důraz na mezipředmětové vztahy a také propojení učiva se skutečným životem žáků. Přínosná byla práce s chybou jako prostředkem k hledání a pochopení problému. Žáci v průběhu vzdělávání prokazovali dobrou úroveň zvládnutí probíraného učiva. Učitelé respektovali individuální možnosti žáků a jejich tempo, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu a pomoc, využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení, poskytovali žákům prostor pro dotazy.

Převažujícím nedostatkem byla absence využití závěru hodin ke shrnutí probíraného učiva. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení, které by podpořilo schopnost sebereflexe žáků a poskytlo jim zpětnou vazbu o splnění stanoveného vzdělávacího cíle, ve většině hospitovaných hodin chybělo. V ojedinělých případech efektivitu vzdělávání snižovaly také některé méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky, např. nevhodně zvolené metody a formy, převažující aktivita na straně učitele nebo nevhodné časové a organizační rozvržení činností.

Přínosné bylo působení asistentek pedagoga, které poskytovaly nejen přiměřenou pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale svou činností napomáhaly i plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc ostatním žákům, organizační podpora při skupinové práci, příprava učebních materiálů).

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání. Zařazované aktivity (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti) reagují na potřeby a zájem účastníků, podporují vzájemnou komunikaci mezi žáky, umožňují realizaci pohybově zaměřených aktivit. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy.

Školní družina obohacuje svůj program nabídkou venkovních sportovních aktivit a společných družinových akcí.

K podpoře sounáležitosti se školou přispívá možnost pořídit si oblečení s logem školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími a vedením školy, pravidelně vyhodnocovány v jednáních pedagogické rady a analyzovány v metodických orgánech. K ověřování úrovně vědomostí a dovedností žáků a ke sjednocení měřítek hodnocení jsou používány běžné interní nástroje včetně srovnávacích kontrolních písemných prací a diktátů. Na prvním stupni si žáci vedou výběrová portfolia.

Z analýzy přehledů prospěchu vyplývá, že ve sledovaném období tří školních let pedagogové v souladu s metodickými pokyny MŠMT přihlíželi ke specifikům daným mimořádnou situací spojenou se střídáním prezenčního a distančního vzdělávání. Převažovalo pozitivní hodnocení zaměřené na podporu motivace k dalšímu učení. Žáci dosahují stabilních výsledků, škola nemá neprospívající žáky.

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá intenzivní spolupráce s mateřskou školou a rodiči budoucích žáků. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. K tomu přispívá i postupné zařazování výuky některých předmětů na prvním stupni vyučujícími z druhého stupně. S ohledem na nevelký počet žáků odcházejících na víceletá gymnázia zůstávají třídní kolektivy i na druhém stupni stabilní, což se odráží v dobré pracovní atmosféře jednotlivých tříd a nízkém výskytu sociálně-patologických jevů.

Škola vytváří prostor pro zapojování nadaných žáků do vědomostních, uměleckých i sportovních soutěží. K podchycení sportovně talentovaných žáků škola spolupracuje se sportovními kluby (tenis, florbal, atletika). Výborné sportovní výsledky žáků a jejich přední umístění ve sportovních soutěžích v konkurenci s jinými základními školami dokumentují úspěšné naplňování profílance školy.

Poradenské služby kvalitně zajišťuje školní poradenské pracoviště, jehož personální zajištění plně odpovídá potřebám školy (výchovná poradkyně pro výchovně vzdělávací problematiku, výchovná poradkyně pro kariérové poradenství, školní koordinátorka prevence a školní psycholog, koordinátor vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem). Účinnou podporu pro inkluzi žáků představují dobře nastavená podpůrná opatření (individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory) realizovaná ve spolupráci pedagogů s poradenským týmem, zákonnými zástupci žáků či školskými poradenskými zařízeními, sdílení informací o žácích na disku a metodická podpora pro všechny pedagogy ze strany výchovné poradkyně. V případě přetrvávajících obtíží škola uplatňuje další intervenční postupy. Žákům je poskytována individuální a skupinová péče různých forem, např. konzultační pomoc, doučování žáků, předmět speciálně pedagogické péče.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřují na vytváření příznivého sociálního klimatu. Školní koordinátorka prevence v úzké spolupráci se školní psycholožkou aktivně zajišťuje standardní akce v rámci programu prevence, účelně zajišťuje práci s třídními kolektivy i prostřednictvím programu lektorů neziskové organizace. Nastavené preventivní mechanismy, které slouží k zachycení případných signálů různých forem rizikového chování, jsou funkční, o čemž svědčí i nižší míra výchovných opatření či snížených známek z chování. Patřičnou péči o sociální a osobnostní rozvoj žáků dokládá jejich bezproblémové chování. Nastavené preventivní mechanismy vytvářejí předpoklady k včasnému odhalování

a zachycování různých forem rizikového chování. Důležitou roli v předcházení negativním jevům představuje i pestrá nabídka mimoškolních aktivit. Motivačně působí efekt pochval, které výrazně převažují nad uloženými kázeňskými opatřeními. Ojedinelé případy neomluvené absence byly řešeny vedením školy ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně na pozici ředitele školy. Škola úspěšně pokračuje v naplňování své koncepce, jejíž prioritou je podpora rozvoje žáků ve sportu. Vedení školy se daří průběžně zlepšovat prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- vstřícné prostředí školy podporující učení žáků,
- funkční hospitační systém poskytující vedení školy zpětnou vazbu pro přijímání účinných opatření odrážejících se ve zkvalitňování výuky,
- individuální přístup k žákům,
- kvalitní informovanost všech pedagogů ze strany školního poradenského pracoviště o potřebách podpůrných opatření žákům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- menší zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- menší míra využívání závěru vyučovacích hodin ke shrnutí učiva.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- posílit funkce sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků ve výuce,
- didakticky využívat závěry vyučovacích hodin.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování ředitele školy do funkce ze dne 28. 6. 2021 s účinností od 1. 9. 2021
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy, Praha 4, Donovalská „Mosty k vědění“ platný od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2019
4. Školní řád platný od 1. 9. 2016
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2022
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 vedený k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Třídní knihy vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti

10. Výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
13. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor

MgA. Naděžda Ostřanská, školní inspektorka

Ing. Martta Dykovská, kontrolní pracovnice

V Praze 3. 11. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující převzetí inspekční zprávy

Mgr. Tomáš Marek
ředitel školy

V Praze 14. 11. 2022